

Parkowo_2
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	obornicki	
Gmina	Rogoźno	
Miejscowość	Parkowo	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	22.06.2013 r.	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	00:59:29	Forma i wielkość	Plik audio: 82 MB
Przeprowadzający	b.d.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
RO_PA_003	M	67 lat		

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Ostatnimi czasy były wykreślane pewne miejsca z obszaru gminy Rogoźno, m.in. Michałowo. Były tam hodowane konie na potrzeby przedwojennego majątku. Potem Leśnictwo Buczyna i to też zginęło.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	<p>Cmentarz z poległymi w wyniku Krwawej Niedzieli w Bydgoszczy, ale to jak się na Rożnowo jedzie.</p> <p>Mieszkańcy od lat proszą o ujednoczenie wsi i nadanie nazw ulicom.</p> <p>Poniatówki w Parkowie, pozostałe głównie na Drodze Józefinowskiej. Poniatówki to był dom mieszkalny, gospodarczy i zagroda. Dom składał się z dwóch pokoi, kuchni i spiżarni, niektóre drewniane, inne murowane.</p> <p>Droga Józefinowska, potoczna nazwa na zabudowania mieszczące się przy drodze na Józefinowo.</p> <p>Droga Słomowska tak samo.</p> <p>Parkowo-Huby.</p> <p>Parkowo-Mokrz.</p>
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Najwyższe wzniesienie powiatu obornickiego [jest tam wieża rtv], rzeka Wełna.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Lipy w parku przy Ośrodku Zdrowia posadzono w hołdzie Parkowianom poległym w I wojnie światowej.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.

II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe		
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych		W okresie międzywojennym to jakiś uczeń młynarza z Jaracza został zamordowany niosąc pieniądze do szkoły do Parkowa. A tak to nic więcej nie znam.
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1.	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	Nic się nie działo.
2.	św. Marcina/11 listopada	Rogale się kupuje.
3.	Adwent	Z lampionami dzieci na mszę chodzą.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	Brak informacji.
5.	Wigilia	Zwyczajem pozostało wolne miejsce dla gościa niespodziewanego. Ja to utożsamiałem z sytuacjami rodzinnymi, ze się wspominało, że to miejsce było np. mamy, w zeszłym roku w komplecie, a teraz puste. Sianko pod obrusem, to jest element, który pamiętam od dziecka i to się zachowało. Ale czy następne pokolenia będą kultywować to bardzo wątpię.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	To rodzinnie.
7.	Sylwester/Nowy Rok	Zanika wystawianie bramek. Ale kiedyś to bardzo było i w ogóle takie psoty, czasem brzydkie. Na probostwie kiedyś wystawili bramę, jakiemuś rolnikowi utopili w stawie i musiał nowa kupić. Mój syn kiedyś farbą olejną zmianę roku na bramie wymalował. I kiedy trzeba coś sobie naprawić, bo szkodę wyrządzili to już nie jest zabawa tylko wandalizm. Ale raczej zanika to.
8.	Trzech Króli	K+M+B na drzwiach.
9.	Kolędnicy	Dzieci szkolne to się zdarzało, że przychodzili, ale w grupie dorosłych to tego nie było.
10.	MB Gromnicznej	Zapalanie na burzę raczej trzeba uznać za element zanikający.
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	To jak kto chce to się bawi, młodzi sami urządząją. Pączki zawsze.

12.	Topienie Marzanny	Dzieci topią we Węlnie lub tu w stawie.
13.	Środa Popielcowa	Niektórzy zawieszali woreczki z popiołem, miałem takiego kolegę w pracy, w roku 1918 się urodził i potem się w pracy oglądaliśmy czy nie mamy nic przywieszzonego.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	To palmy się święci.
16.	Triduum Paschalne	Jak byłem chłopcem to obchody były w godzinach popołudniowych. W południe nie dzwoniły dzwony, wkoło wioski obchodziliśmy z klekotkami. To był taki sygnał na południe. Już tego nie ma.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	Ze święconką się idzie, ten baranek z masła musi być i jajko. Chlebek i sól no i biała kiełbaska i szynka. Rano na mszę się idzie całą rodziną i potem to pierwsze śniadanie. Mazurka u nas nikt nie lubi, ale babka musi być. Żurek, teraz takie miski z chlebka są. I tak się siedzi i tyje (śmiech).
18.	Poniedziałek Wielkanocny	<p>Śmigus Dyngus. Są grupy, które to kultywują. Pamiętam ze szkoły:</p> <p>Wstał Walerak rano, w Poniedziałek Lany, by urządzić śmigus zmotoryzowany.</p> <p>Wkradł się ro remizy i przy motopompie kręci coś, majstruje zaraz wszystkich skapie.</p> <p>Idą wystrojone Basia i Alina woda z motopompy nogi im podcina.</p> <p>Śmieje się Walerek ostro wężem macha, oblał kotka Mruczka, Jaśka, Maćka i Stacha.</p> <p>Nagle pssy Walerek na szczycie fontanny chciałeś skapać wszystkich- sam jesteś skąpany.</p> <p>(informator wielokrotnie przytaczał fragmenty wierszy, Pana Tadeusza czy Dziadów. Ma niesamowitą pamięć) wiem dużo jak dobrze zorganizować Lany Poniedziałek, dziewczynom się</p>

		bardziej dostawało, po to tylko żeby pokazać, że umiem kogoś oblać. Ale bardziej z butelkami niż z wiadrami.
19.	Zielone Świątki	Nic się nie działo z tego co pamiętam.
20.	Boże Ciało	Jest procesja i układ wioski pozwala od kościoła wyjść i drogi idą wkoło i to jest taki odcinek, że idzie się zmęczyć. Są rodziny przy których domach są tradycyjnie 4 ołtarze. Droga jest przybrana brzoškami a małe dziewczynki sypią kwiaty. Idą sztandary. Kiedyś się stawiało jeszcze bramy, to były takie drażgi grube z poprzeczką, samochód pod tym się zmieścił. I to się wyplatało liściami, to było cholernie dużo roboty. Jeszcze procesja na zakończenie Bożego Ciała też, a teraz tylko wokół kościoła. Kobiety niosą obraz Matki Boskiej, rolnicy mają swoje sztandary.
21.	św. Jana	To zależy jak się komu chce to puszcza wianki. Kiedyś też chcieli, to była zabawa. To zależy od zaangażowania.
22.	MB Zielnej	Tak, to zostało tylko to, co ksiądz kultywuje. Jak prosi o przyniesienie ziół, to się przynosi.
23.	MB Siewnej	Były tzw. dni krzyżowe i modlitwy były o urodzaj. Jak byłem ministrantem to pamiętam, że takie starsze panie chodziły po rolnikach i zbierały pieniądze żeby zamówić mszę o urodzaj. Ta msza została i jesienią to zboże się święci. Modlitwy wiosenne o urodzaj też są kultywowane.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	To jak wszędzie, idzie się na groby znicz zapalić. Rodzinnie tak.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.

Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe

1.	Narodziny i chrzest	Jak jest dziecko ochrzczone i się przyjeżdża do domu to wkłada się je pod stół na moment, żeby było grzeczne, ułożone, żeby umiało słuchać, mówić i było pokorne. Za dużo o tym młodzi nie mówią, ale na pewno to robią.
2.	Ślub i wesele	A to jak kogo stać teraz, w domu albo w lokalu. Dzieciom trzeba jakieś drobniki albo słodczyce dać żeby przejechać, bo sznurki rozwieszają przez drogę.
3.	Śmierć i pogrzeb	Kaplica jest, no to normalnie, jak wszędzie. Stypy są.
4.	Inne zjawiska	Większy nacisk kładło się na wychowanie, żeby dziecko ładnie

		siedziało, nie wtrącało się kiedy dorośli mówią. Jak się za bardzo rozpieszcza to jest z niekorzyścią dla niego bo się w dorosłym życiu nie odnajdzie.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Stowarzyszenie Parkowianka, zostało zarejestrowane i powstało z Koła Gospodyń Wiejskich. Ale jak to działa to nie umiem pani powiedzieć bo wycofałem się tego wszystkiego.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		Brak informacji.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Nie ma. Był na Parkowie-Mokrzcu, ale ci ludzie już poumierali. Ładnego bociana miał wyrzeźbionego. Potem w Garbatce ktoś był, ale poumierali i nikt nie kultywuje.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	Krzyż przy ośrodku zdrowia, pamiętam go od dzieciństwa. Krzyż na Drodze Słomowskiej. Krzyż niedaleko biblioteki i OSP. Kapliczka w grocie przy kościele.
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Nie ma.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Obraz Matki Boskiej w naszym kościele.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Autokarowa do Częstochowy, do Lichenia, kiedyś do Dąbrówki.
6.	Lokalne odpusty	Odpust u nas w kościele jest i we Welnie, do Słomowa się jeździ jak ktoś chce.

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1.	Dożynki	Mieszkańcy zamawiają mszę świętą, wieńce dożynkowe sporządzały rodziny z pokolenia na pokolenie, msza św., do tej pory tak wygląda. Jeszcze są dożynki gminne, w tym roku będą w Parkowie. Teraz to nosi znamiona imprezy masowej i strach, bo kiedyś policja raz dwa sobie poradziła z takimi co wojowali, a teraz dotknąć nie można i taki jeden z drugim są bezkarni. Kiedyś była większa dyscyplina.
2.	Dni gminy/wsi	Dni Rogoźna.
3.	Lokalne festyny	To szkoła robi na Dzień Dziecka.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Turniej Wsi, ale to ludziom się musi chcieć.